

Kató Béla püspök szerint kevés a remény a legfelsőbb bíróság pénteki tárgyalása előtt

Mikó-ügy: imával az igazságért

Pénteken tárgyalja a legfelsőbb bíróság a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium épületének visszaszolgáltatására vonatkozó kérést. Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke szerint „csak az Úristenben bízhatunk”.

„Kötelességünk az utolsó pillanatig küzdeni, mindenbe belekapaszkodunk, de kevés a remény arra, hogy nekünk ad igazat a román igazságszolgáltatás” – mondta el a Krónikának Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület (EREK) püspöke annak kapcsán, hogy pénteken tárgyalja a legfelsőbb bíróság a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium épületének visszaszolgáltatására vonatkozó kérésüket. „A Batthyáneum ügyét végleg elkaszálták, nagy változásra nem számíthatunk, mindig ugyanaz az érvelés, hogy a telekkönyvben mit írt. Csak az Úristenben bízhatunk!” – mondta a püspök. Kató Béla kérdésünkre kifejtette, a visszaszolgáltatást teljesen levette a napirendről a román állam, az utóbbi években már csak visszautasításról kaptak tájékoztatást – az ingatlanjaik mintegy kétharmadát nem kapták vissza, még legalább háromszáz épület hiányzik.

Az Erdélyi Református Egyházkerület (EREK) a Református Székely Mikó Kollégium restitúciójának ügyében péntekre kiírt legfelsőbb bírósági tárgyalás kapcsán kiadott közleményében emlékeztet: az elkobzott ingatlanok visszaszolgáltatásával foglalkozó bizottság az EREK restitúciós kérését 2016. április 21-én azzal az érveléssel utasította vissza, hogy a telekkönyvi nyilvántartásban a Református Székely Mikó Kollégium szerepel, azaz nem az Erdélyi Református Egyházkerület, így utóbbi nem jogosult az ingatlan visszaigénylésére, mert nem volt a tulajdonosa. A brassói ítéletábla ezt a kérdést érdemben nem is tárgyalta, hanem azt mondta ki, hogy erről az iskoláról a református egyház lemondott a magyar állam javára, mert nem tudta azt fenntartani, és ezért az iskola épülete a román állam tulajdona. „Az igazságszolgáltatás eljárása nagyon is aggályos: a per jog alapelveit megszegte az ítéletábla, amikor a per során soha fel nem hozott érvek alapján döntött, hiszen a védekezés lehetőségét megszüntette. A református egyház Sepsiszentgyörgyön valóban átadott a XIX. század második felében egy elemi iskolát a városnak, de az nem a Református Székely Mikó Kollégium volt, a két intézménynek

egymáshoz semmilyen köze sincs” – szövegezik le a közleményben.

Az egyháztól elvehették – az egyháznak nem adhatják vissza?

A Református Székely Mikó Kollégium soha nem volt az egyháztól elkülönült jogi személy, a református egyházi jog ezeket az iskolákat az egyház szervezetrendszeréhez tartozó, az egyház keretében működő, bizonyos szintű autonómiával rendelkező szervezetekként határozza meg – közölte az EREK. Rámutatnak: a telekkönyvezés pillanatában hatályos jog – az Osztrák–Magyar Monarchia Erdélyben hatályos joga – soha nem adott jogi személyiséget ezeknek az iskoláknak. Sőt az igazságügyminiszter Hivatalos Közlönyben megjelent, 1914-ből származó rendelete kijelenti, hogy a református iskolára történő telekkönyvezés nem kérdőjelezi meg a református egyház tulajdonjogát, hivatalos értelmezését adva ennek a

helyzetnek. A jogi személyekről szóló 1924. évi törvény szerint minden korábban létezett jogi személynek újra kellett regisztrálnia, amit a Református Székely Mikó Kollégium sem tett meg, mert nem volt külön jogi személyisége. A magánoktatásról szóló 1925. évi törvény pedig tételesen rögzítette, hogy a magániskoláknak, amilyen státussal a Református Székely Mikó Kollégium Romániában akkor működött, nincsen az alapító jogi személytől elkülönülő jogi személyisége. Ezért az államosítást is a református egyházzal szemben fogantatosították: az államosító dekretumban világosan szerepel, hogy a református egyház iskoláját veszi el a szovjet típusú diktatúra. „Az egyház, mint tulajdonos, alkalmas volt, hogy az államosítást vele szemben rendeljék el, de a restitúcióra már nem alkalmas. Ahogy Románia megvalósította alapvető politikai céljait, a NATO- és az európai uniós csatlakozást, ahogy enyhült a külső nyomás, hogy a restitúciót jogállami módon rendezze az állam, úgy állt le a restitúció folyamata és úgy fordult át az ellentétbe: az államosítást védő, restitúciót megtagadó eljárásba. Ez a vallásszabadság elvével is ellentétes, mert az egyház – kisebbségi körülmények között nélkülözhetetlen – társadalmi funkcióinak ellátását akadályozza meg” – állapítják meg az egyházkerület képviselői.

Imára hívnak

Jelenleg a kommunista diktatúra visszaéléseinek helyrehozása leállt, mert a restitúciós bizottság és az igazságszolgáltatás jogi problémák valós elemzése helyett csak arra keres mesterséges érveket, hogy a restitúciót megtagadja – szövegezik le az EREK képviselői. A közleményben Kálvin Jánost idézik: „ha valakinek valamije van, az neki nemcsak úgy történetesen jutott osztályrészül, hanem a minden dolgok fenntartásának osztozkodásából; tehát senki birtokát gonosz fondorlattal úgy el nem tulajdoníthatjuk, hogy Isten elosztását meg ne sértenők”. Az államosítás az egyház javainak kényszerrel és gonosz fondorlattal történő eltulajdonítása, ezért a restitúciós folyamat leállása és céljaitól való eltérése Isten elosztását sérti – mondják ki az egyházkerület vezetői. Az Erdélyi Református Egyházkerület elnöksége arra kéri tagjait, valamint mindazokat, akik a Református Székely Mikó Kollégium visszaállamosítását jogtalannak és veszélyesen igazságtalannak tartják, hogy hordozzák imádságukban a pénteki tárgyalást. Pál apostollal vallják: „Mert mi a Lélek által, hitből várjuk az igazság reménységét.” (Gal 5,5).

BÍRÓ BLANKA
FOTO: BELICZAY LÁSZLÓ



Tornyosuló gondok. A Székely Mikó Kollégiumot visszaigénylő egyház nem bíz a román igazságszolgáltatásban



KISS
JUDIT

VEZÉRCIKK

Magasság, mélység

Bár e sorok írásakor nem tudni még pontosan, ki és miért tette, a tény mindenképpen sokatmondó: barbár módon eltávolították az egyik legeredményesebb magyar hegymászó, a Csomolungma első magyar meghódítója, a csíkszeredai születésű Eröss Zsolt emlékére állított gránittáblát az Oltár-kőről. A 2013-ban a himalájai Kancsэндzönga megmászása után örökre eltűnt Hópárdúc 13 évesen mászta meg a Békás-szoros legszembetűnőbb sziklatornyát, halála után ezért állították neki táblát ott, ahonnan most a gyanú szerint a Neamț megyei hegyi csendőrök tüntették el az emlékjelet.

Hogy miért? Ha erre nincs is egyelőre kézzelfogható magyarázat, csak gyanú és a gyanúsítottak részéről kódosítás, a legtöbben ugyanarra gondolnak: zavarta a Neamț megyeieket, hogy egy magyar hegymászó emléket őrzi gránittábla, amely mit ad Isten, éppen a centenáriumi évében kezdett szemet szűrni. Olyannyira, hogy valakik fáradságot nem kímélve eltávolították a szikláról, amelynek megmászásához profi felszereléssel kell elindulnia nem is akárciknek, hanem tapasztalt alpinistának.

Azért is kelt döbbenetet ez a barbár, kegyeletet nem ismerő, vandál szándék

és tett, mert a világ legmagasabb csúcsait meghódító Eröss Zsolt az erdélyi és magyarországi magyarok számára a magasságot jelképezte, de az egész románság is büszke lehet rá. Csúcstámadásával, csúcselhódításával nem pusztán csodálatot keltett, hanem kicsit mindenki úgy érezte, hogy minket, az útjait csak távolról figyelőket is magával vitt a világ tetejére. Nyilván a 8586 méter magas Kancsэндzönga örök havában nyugvó Hópárdúc ilyen jellegű jelképsége nem csorbulhat amiatt, mert holmi orvászándékú, centenáriumiakat mámorosan ünneplők nem riadnak vissza

egy gránittábla eltüntetésétől. Azonban akaratlanul is az jut eszünkbe, hogy az effajta orvászándéknak, az ennyire mélyre sülyedt kegyeletrombolásnak talán nincsenek is határai.

A több nyolcezrest meghódító nagyváradi Varga Csaba – aki Eröss Zsoltot tekintette példaképének – idén a Kancsэндzönga alaptáborában állított emlékjelet saját kezűleg a Hópárdúcra. A mostani hír hallatán keserűen azt írta, reméli, legalább a himalájai helyről nem távolítják el az emléktáblát. Mi is reméljük, hogy a mélység nem érhet föl a magassághoz.

Nem lesznek tanügyi elbocsátások

Nem lesznek elbocsátások a tanügyben, ellenkezőleg, tizenegy megyében és Bukarestben növeljük az állások számát – jelentette ki a kormány tegnapi ülésének sajtónyilvános részén Viorica Dăncilă miniszterelnök, hozzátéve: a kormány módosítani készül a közoktatásban biztosított posztok számának maximalálásáról szóló rendeletet. Dăncilă tájékoztatása szerint a kormány olyan rendeletet készül elfogadni, amellyel növelik a közoktatásban dolgozók számát. A kormányfő hangsúlyozta, a tanfelügyelőségek részéről érkezett igénylések alapján összesen 1336 új állást hirdetnek meg 11 megyében és a fővárosban. „Ugyanakkor biztosítani szeretnénk mindenkit, hogy nem lesznek elbocsátások a tanügyben, az elkövetkezőkben is tartjuk magunkat a kormányprogramba foglalt vállalásokhoz” – fogalmazott Viorica Dăncilă, hozzátéve, a kormány továbbra is prioritásként kezeli az oktatást. Mint arról beszámoltunk, a román nyelv oktatásáról szóló rendeletbe belebukott Valentin Popa oktatási miniszter nevéhez fűződik az a határozat is, amely több mint 4000 állás felszámolását írja elő. A tanügyi szakszervezetek élesen bírálták a tervezett intézkedést, követelve a rendelet visszavonását. Rámutattak, az ágazatban már évek óta a szükségesnél kevesebben dolgoznak, így megengedhetetlen, hogy újabb állásokat számolnak fel. Nehezményezték azt is, hogy a 2018/4884-es számú miniszteri rendelet kibocsátása előtt nem egyeztettek az érdekképviselettel, egyúttal kilátásba helyezték, hogy minden törvényes eszközzel megakadályozzák annak életbe léptetését. Nagy Gábor, a Szabad Tanügyi Szakszervezetek Szövetségének Kovászna megyei elnöke korábban a Krónikának elmondta, már augusztusban felhívták a figyelmet, hogy a fejkvótarendszer alapján nem elég a pénz a bérek kiadására – akkor a pénzügyminisztériumtól azt a választ kapták, hogy van fedezet, sőt még 5 százalékos többletről biztosították őket. Különben miközben az oktatási minisztérium és a tanfelügyelőségek illetékesei korábban azzal igyekeztek nyugtatni a kedélyeket, hogy az állások megszüntetése valójában nem jelent elbocsátást, mert csak be nem töltött posztokat szüntetnek meg, a tanfelügyelőségek köréülben szólították fel az oktatási intézményeket, hogy négyezer hellyel csökkentse az állások számát. Tegnapi egyébként megszólalt a témában az oktatási tárcát Popa távozása óta ideiglenesen irányító Rovana Plumb is, aki az Edupeđu.ro szakportálnak nyilatkozva úgy fogalmazott, hogy „helyesbítették” az elődje által kibocsátott rendeletet.